

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ОБЩ УЧЕБЕН ПЛАН

Област на висше образование: 2. Хуманитарни науки

Професионално и научно направление: 2.2. История и археология

Научна специалност: „Средновековна обща история“

Образователна и научна степен: Доктор

Форми на обучение: Редовна; Задочна; Самостоятелна.

Общият учебен план е одобрен с Решение на Научния съвет на Института за исторически изследвания – БАН, Протокол № 24/09.12.2025 г. и утвърден със Заповед № 114/15.12.2025 г. на Директора на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките.

Анотация

Докторската програма по специалността „Средновековна обща история“ в Института за исторически изследвания при Българската академия на науките предоставя академична подготовка за провеждане на научноизследователска, преподавателска и експертна дейност в областта на историческото развитие на европейската цивилизация през Средновековието. Вписвайки се в актуалните тенденции за интердисциплинарност на научните и приложни дейности, обучението по докторската програма „Средновековна обща история“ покрива широкия спектър от политически, дипломатически, социално-икономически, културни, етно-демографски проблеми от средновековната обща история в периода от Късната Античност до началото на Новото време. Съществен елемент в подготовката на докторантите е издирването, проучването и публикуването на извори и документи, както и извършването на историографски анализи. Обучението в докторската програма надгражда образованието, получено в бакалавърските и магистърските програми на българските и чужди висши училища, като дава възможност на докторантите да предложат нови и съвременни интерпретации на значими въпроси от средновековното минало.

Цели

Основната цел на обучението в докторската програма е подготовката на кадри по научната специалност „Средновековна обща история“, за да се отговори в национален план на необходимостта от специалисти в областта на историческото развитие на европейските народи през Средновековието. В рамките на програмата докторантите изграждат представа за общото и специфичното в развитието на европейската цивилизация в исторически период, наситен със събития и процеси, които изграждат съвременната етническа и културна карта на Европа.

Задачи

- формиране на изследователски умения за познаване и анализиране на научните постижения и най-новите тенденции в областта на историческите изследвания у нас и по света;
- изграждане на умение за формулиране и разработване на научен проблем;

- формиране на умение за работа с различни източници на информация;
- развиване на високи компетенции за писане и анализ на научен текст – умение за публикуване и издаване на специализирана литература в областта на средновековната обща история;
- създаване на умение за работа в международна и мултикултурна среда;
- усвояване на умение за ползване на специализирани програмни продукти и съвременни информационни технологии, включително дигитализирани библиотечни ресурси;
- изграждане на професионална компетентност за самостоятелна преподавателска и експертна дейност в областта на историята;
- изграждане на професионална подготовка за успешно осъществяване на регионални, национални и международни исторически изследвания.

Целите и задачите на обучението в докторската програма **съответстват** на:

1. Държавните нормативни документи за обучение на докторанти.
2. Обществените потребности от създаването и развитието на научен потенциал в областта на теорията и практиката на научната специалност „Средновековна обща история“.
3. Профила и приоритетите на ИИстИ при БАН.
4. Необходимостта от възпроизводство на научноизследователски кадри в тази област на научното познание за нуждите на ИИстИ и другите институции.

I. Структура на учебния план

Докторската програма по „Средновековна обща история“ съчетава познания в областта на историческото развитие, количествения и качествения анализ на исторически документи. Използват се интердисциплинарни методи и техники за изследвания със задълбочена специализация в избрана, по-тясна тематична област, свързана с темата на дисертационния труд. Основните принципи на програмата са интердисциплинарност, гъвкавост и индивидуален подход.

Обучението е съобразено с потребностите на докторантите и е балансирано с оглед развиването на техните научни и изследователски интереси и формирането на широк спектър от професионални умения и компетентности.

Докторската програма по „Средновековна обща история“ дава задълбочени

теоретични знания и практически умения, които да позволят самостоятелно осъществяване на теоретични и приложни изследвания, разработване, оценка и управление на проекти, представяне и интерпретация на резултатите.

Планът е структуриран така, че да осигури изпълнението на заложените цел и задачи на програмата.

II. Формат на учебния план и организация на учебния процес

Форматът на учебния план е модулен. Модулите са три. Общият брой кредити за трите години на обучението е 200 (по 60-70 ЕСТК - кредита за година), набирани от трите модула.

А. Учебен процес (образователна програма) – мин. 130 кредита

Курс	Хорариум	Форма на оценка	ЕСТК
Индивидуално специализирано обучение в Института за исторически изследвания – БАН (Обучението завършва с изпит по конспект, приет от НС на ИИСТИ – докторантски минимум)	30	Изпит	40
Общо специализирано обучение: задължителен минимум от два специализирани курса в Центъра за обучение на БАН по направление „Културно-историческо наследство и национална идентичност“ към БАН/ университети, с които БАН и Института за исторически изследвания имат договори за сътрудничество, вкл. докторантска мобилност, вкл. по програма „Еразъм“	2 x 30	Изпит	2 x 20
Общоакадемично обучение за придобиване на езикови умения (Сектор за чуждоезиково обучение към Докторантско училище на ЦО при БАН. Обучението завършва с изпит)	30	Изпит	25
Общоакадемично обучение за придобиване на компютърни умения (Докторантско училище на	30	Изпит	25

ЦО при БАН. Обучението завършва с изпит)			
--	--	--	--

Забележки:

Признават се курсове, формиращи академични знания и компетенции; специфични изследователски знания и компетенции, както и курсове по научно-тематичната насоченост на докторантурата и организирани от:

1. ЦО на БАН;
2. други докторантски училища в направление „Културно-историческо наследство и национална идентичност“ към институти на БАН или университети;
3. други университети, с които БАН има договори за сътрудничество, вкл. докторантска мобилност, вкл. по програма „Еразъм“.

Посещението и оценките от задължителните и избираемите докторантски курсове се удостоверяват с протокол, издаван от ЦО на БАН или от съответния университет. Протоколът се представя на секретаря, отговарящ за докторантите, в рамките на 10 работни дни след полагане на изпита.

Б. Научноизследователска дейност – мин. 40 кредити

Докладване пред научни форуми на научни резултати по темата на дисертацията:	ЕСТК
Доклад пред научен семинар на Института за исторически изследвания - БАН	8
Доклад пред научно мероприятие в страната	24
Доклад пред научно мероприятие в чужбина или пред международно научно мероприятие у нас	32

Допълнителни дейности	ЕСТК
Превод от стари и редки езици	5/стр.
Работа с документи на стари и редки езици	3/стр.
Участие в национален научен или образователен проект	15
Участие в международен научен или образователен проект	20
Спечелени стипендии и грантове	30
Изготвяне на библиографска справка по темата на дисертацията	25

Изготвяне на справка за изворите по темата на дисертацията	25
Изготвяне на структура и методика на дисертационното изследване. Формулиране на предварителни изводи	40
Предаване на част от дисертационния труд – не по-малко от 50 страници (90 000 зн.)	60

В. Публикации на научни резултати по темата на дисертацията – мин. 30 кредита (*Задължителен минимум от 1 публикация за научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни, 3 публикации за нереферирани издания с научно рецензиране или 2 студии за нереферирани издания с научно рецензиране*)

Публикации на научните резултати по темата на дисертацията	ЕСТК
Статия за научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация	30
Студия за научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация	45
Статия за издания на Института за исторически изследвания – БАН: „Исторически преглед“, „Известия на института за исторически изследвания“, „Помощни исторически дисциплини“ или сборници	25
Студия за издания на Института за исторически изследвания- БАН: „Исторически преглед“, „Известия на института за исторически изследвания“, „Помощни исторически дисциплини“ или сборници	35
Статия за нереферирани списания с научно рецензиране или за редактирани колективни томове	10
Студия за нереферирани списания с научно рецензиране или за редактирани колективни томове	15